

Trygghet i Skärholmen

***Åtgärdsplan för minskad brottslighet
och ökad trygghet i Skärholmen***

2009

**Skärholmens brottsförebyggande
råd**

Vad kan jag som boende i Skärholmen göra?

Allra viktigast för att Skärholmen ska vara en trygg plats där alla kan trivas är vad vi som bor här själva gör. Alla kan börja i sitt eget bostadsområde.

Lär känna dina grannar, säg hej även om du inte känner dem och fråga människor du inte känner igen vem de söker.

Ser du barn och ungdomar som gör dumma saker i ditt område eller i trapphuset, gå fram och prata med dem.

Släng ditt skräp i papperskorgar och ta med dig allt avfall efter utflykter och från stranden.

Du som är förälder, se till att du alltid vet var ditt barn är och lär känna barnets kompisar och deras föräldrar. Kom överens om tider då barnet måste vara hemma. Tänk på att aldrig bjuda dina barn på alkohol eller tobak.

Om du ser någon som begår ett brott, stanna kvar, försök följa vad som händer och larma polisen.

Du är mycket viktig!

Ser du något som behöver åtgärdas eller känner du till något brottsligt? Leta upp rätt telefonnummer nedan och ring. Ju fler av oss som rapporterar, desto snabbare kan felen åtgärdas. Allmänhetens information är mycket viktig för att polisen ska kunna ingripa mot brottslighet. Du har alltid möjlighet att vara anonym, men om du berättar hur du kan bli kontaktad kan jobbet bli gjort både bättre och snabbare.

- Ring 08- 651 00 00 till Driftcentralen dygnet runt för felanmälan gällande gator, torg och parker t.ex. klotter, trasig belysning, stopp i avloppsbrunnar mm.
- Om du ser att någonting olagligt begås i området kan du ringa till 114 14. Är det akut ring 112.
- Om du vill tipsa polisen, kan du ringa Skärholmens poliskontor: 08-401 23 36 eller 08-401 23 29 (kontorstid)
- Vet du om att en butik säljer folköl eller tobak till minderåriga, ta kontakt med butiksägaren och påtala detta samt meddela stadsdelsförvaltningen som har hand om tillsynen av folköl och tobak på telefonnummer: 08-508 24 420.
- Vill du engagera dig genom att bli nattvandrande vuxen kan du vända dig till www.nattvandring.nu Det finns även möjlighet att dagvandra tillsammans med andra vuxna i Sätra.
- Är Du intresserad av att starta grannsamverkan i ditt bostadsområde ring 08-401 23 16 eller läs mer på Internet: www.samverkanmotbrott.nu

Tack för att du bidrar till ett tryggt och trivsamt Skärholmen!

Åtgärder för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen

Dessa åtgärder bygger bland annat på problembilder från flera kartläggningar/trygghetsmätningar i Skärholmen¹

Nedan redovisade åtgärder utesluter inte att andra åtgärder kan bli aktuella efter hand.

Otrygga centrummiljöer

Problem

En övervägande majoritet av de misshandelsfall och rån utomhus som anmäls i Skärholmen begås i centrummiljöerna, särskilt kring vissa krogar, längs centrala gångstråk och kring tunnelbanestationer.

Tunnelbanestationerna är samtidigt de otryggaste platserna i Skärholmen. Miljöerna kring vissa krogar upplevs också som otrygga av många. Många avstår från att åka tunnelbana eller besöka sitt centrum under vissa tider på grund av rädsla.

Åtgärder

- Stadsdelsförvaltningen, polis och fastighetsägare genomför särskilda centrumbesiktningar i sina fastighetsbestånd för att identifiera problematiska miljöer. Besiktningarna skall utmynna i konkreta förslag om fysiska förändringar i syfte att göra miljön mindre trygga och attraktiva för ungdomsgång. Därmed blir miljöerna mer attraktiva för alla andra.

De åtgärder som sedan kan bli aktuella kan till exempel handla om kamerabevakning, högtalare som spelar klassisk musik, bättre belysning, centrumvärdar och/eller förslag på aktiviteter/förändrat innehåll i delar av centrumen.

- Polisen och handlarna besiktigar samtliga centrumlokaler i Skärholmen med hjälp av 13-punktsprogrammet – ”Skydd mot rån i handeln”, som utarbetats av bland annat Rikspolisstyrelsen och Svensk Handel.
- SL har kamerabevakning innanför spärrarna vid alla tunnelbanestationer i Skärholmen.

---

¹ Svenska Bostäder och Skärholmens stadsdelsförvaltnings trygghetsmätning 2007 samt Stockholms stads trygghetsmätning 2008 ”Trygg i Stockholm?”.

- Polisen, stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningens serveringstillståndsgrupp arbetar för tidigare stängningstider av restauranger. Målet är att alla krogar som kan ge störningar ska stänga senast 01:00.
- Polisen, stadsdelsnämnden och stadens tillståndsenhet arbetar för att regelbundna kroginspektioner genomförs. Dessa genomförs minst 4 ggr/år.
- Poliskontoret gör täta kontroller på stadsdelens krogar.
- Närpolisen anordnar möten för stadsdelens krögare minst 1 ggr/år
- Närpolisen styr sin kvällsverksamhet till krogar vid stängning.

Önskad effekt

Minskad våldsbrottslighet.

Ökad trygghet i centrummiljöer.

Ökad handel och trivsel.

Ökat användande av tunnelbanan.

Otrygga boendemiljöer och stölder i boendemiljön

Problem

Källare, tvättstugor, trapphus och gårdar upplevs som otrygga av många boende.

I delar av Skärholmen begås det periodvis bostads- och källarinbrott. Inbrott i bostäder upplevs ofta som mycket kränkande av de drabbade. Det skapar också mycket otrygghet i hela omgivningen.

Skadegörelse är ett mycket stort problem i Skärholmen. Det stjäls också ett antal cyklar och mopeder årligen.

En hög andel av alla brott som anmäls i Skärholmen är bilbrott. Till att börja med är de ekonomiska skadorna för denna brottslighet stora. Dessutom skapar utsattheten för dessa brott generellt ökad otrygghet i bostadsområden. Bilbrottslighet är också en inkörsport till grövre brottslighet bland ungdomar. Dessutom används stulna fordon ofta som hjälpmedel vid annan brottslighet.

Åtgärd

- Bostadsföretag i samarbete använder sig av checklistor för systematisk genomgång av bostadsfastigheter och parkeringar vad gäller förvaltningsrutiner, belysning, skyltning och skalskydd. Svenska Bostäder har utarbetat en checklista och rutiner som alla får tillgång till. Ett annat alternativ är att använda sig av checklistan i "Bo Tryggt 05", som tagits fram av polisen i Stockholms län.
- Fastighetsägarna skall efter trygghetskontrollerna genomföra åtgärder så att samtliga bostadsfastigheter och parkeringar blir godkända.
- Det har bildats en fastighetsägarförening i Skärholmen med syfte att skapa en plattform där fastighetsägarna i Skärholmen kan samlas kring hållbart, långsiktigt och gemensamt trygghetsarbete.
- Stockholms stad arbetar aktivt med att klottersanera inom 24 timmar. Detta bygger på att klottret anmäls till Driftscentralen 08-651 00 00.
- Det finns även en ambition att fastighetsägarna bör klottersanera inom 24 timmar.
- Fastighetsägarna ser till polisen bör få tillgång till de nycklar de behöver för att kunna röra sig fritt i fastigheterna.
- Bostadsbolagen arbetar aktivt mot olaga andrahandsuthyrningar och vid behov kontaktas polisen.
- Grannsamverkan i området behöver utvecklas, detta sker i ett samarbete mellan fastighetsägare och närpolisen.

Önskad effekt

Färre källarinbrott.

Färre bostadsinbrott.

Färre bilbrott.

Färre moped- och cykelstölder.

Minskad skadegörelse.

Tryggare boendemiljö.

Nedskräpning

Problem

Nedskräpning uppfattas som ett av de största problemen av de boende i Skärholmen. Ett rent och städlat område upplevs som kontrollerat. På samma sätt gäller att ett skräpig, smutsigt område med trasiga detaljer upplevs som okontrollerat och utan normer. Ett sådant område känns otryggt.

Att omgående och kontinuerligt ta bort skräp, rensa rabatter, transportera bort bilvrak, laga trasiga fönster, lampor, papperskorgar, telefonkiosker, dörrar, parkbänkar och dylikt minskar således brottsligheten och ökar tryggheten.

Åtgärder

- Handlarna och bostadsföretagen engagerar föreningar för städning och insamling av kundvagnar. Kontakt tas också med handlare för eventuell pant på kundvagnar.
- Stadsdelsförvaltningen samlar ihop kundvagnar på parkmark.
- Papperskorgarna i stadsdelen töms 1ggr/vecka, samt vid behov av stadsdelsförvaltningen. Det finns 650 papperskorgar i stadsdelen, antalet har ökats på varje år.
- Under 2009 kommer skolorna i stadsdelsområdet arbeta med unga och deras attityd när det gäller nedskräpning
- Stadsdelsnämnden ökar medborgarnas medverkan genom så kallade brukaravtal där föreningar och andra mot viss ersättning själva svarar för renhållning. I dagsläget finns 20 stycken och tre nya brukaravtal kommer att tecknas under 2009.

Önskad effekt

Ökad trygghet i offentliga miljöer.

Ungdomar som bråkar och stör

Problem

Ungdomsgång som bråkar och stör upplevs som ett stort problem av väldigt många Skärholmenbor och är en källa till otrygghet i delar av Skärholmen. Snabba åtgärder mot ungdomsbrottslingar är något som väldigt många Skärholmenbor efterlyser.

Åtgärder

- Socialtjänsten kallar ungdomar och deras familj inom 24 timmar efter det att en förstagångspolisanmälan inkommit till socialtjänsten. Polisen deltar i detta möte.
- Det finns ett strukturerat samarbete i stadsdelen mellan skola, fritid, socialtjänst, fältassistenter och polis. Ambitionen är även att utöka samarbetet mellan alla aktörer i stadsdelen som möter ungdomar i åldern 12-20 år.
- Stadsdelsnämnden fortsätter driva 2:a hemmet, fyra mötesplatser och fyra parklekar inom stadsdelsområdet.
- Kamerabevakning med värmekameror införs vid alla skolor i stadsdelen. Vid åtta förskolor i området införs kamerabevakning successivt.
- Stadsdelen har Ung nattvandring. Det är ungdomar som är ute tillsammans med fältassistenter på fredagskvällar.
- I Skärholmen finns vuxna nattvandrare som arbetar i samverkan med skolan, stadsdelsförvaltningen och fastighetsägare. I Sätra finns även dagvandrare som promenerar i centrum, i skolorna mm.
- Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med tobak- och folkölstillsyn tillsammans med handlarna i stadsdelen.
- Det kommer att anordnas kontinuerliga utbildningar för personal i ”droger, tecken och symptom”.

Önskad effekt

Ökad trygghet i offentliga miljöer.

Minskad brottslighet.

Otrygga offentliga boendemiljöer

Problem

Många Skärholmenbor är rädda för att vistas på vissa platser i sitt eget bostadsområde. Detta är ett stort problem inte bara för dem själva utan för hela samhället. Vi får ödsliga bostadsområden under vissa tider på dygnet.

Kvinnorna i Skärholmen är betydligt räddare för att utsättas för brott än män.

I flera kartläggningar har många otrygga miljöer identifierats. De allra otryggaste miljöerna ligger i centren, men det finns också otrygga offentliga miljöer utanför dessa.

Åtgärd

- Stadsdelsnämnden organiserar två medborgarmöten per år i varje stadsdel med efterföljande trygghetsvandringar med åtgärder av berörd fastighetsägare. Både stadsdelsnämnden och polis deltar på trygghetsvandringen.
- Två trivselvandringar genomförs per år med ungdomar i åldern 12-16 år

Önskad effekt

Ökad trygghet i offentliga miljöer.

Minskad brottslighet.

Våldsutsatta kvinnor och barn

Problem

Majoriteten av de anmälda våldsbrotten i Skärholmen under 2006 var riktade mot kvinnor och barn. I de flesta fallen hade kvinnorna och barnen en relation med gärningsmannen. Även 2007 låg dessa brott högt i Skärholmen. Trygghetsmätningen Trygg i Stockholm visar på att familjevåldet är ett stort problem i vår stadsdel. Detta bekräftas av att i drygt hälften av de socialtjänstutredningar som görs i stadsdelen framkommer det att våld förekommer i familjen.

Samtidigt vet vi att mörkertalen vad gäller denna brottslighet är betydligt större än om gärningsman och offer är obekanta med varandra. Det typiska våldsoffret i Skärholmen är med andra ord en kvinna eller ett barn.

Åtgärder

- Bostadsföretagen har satt upp information i bostadshus, tvättstugor, biblioteket m.m., om var utsatta kvinnor och barn kan få hjälp.
- Utbildningsinsatser om problematiken kring våld i hemmen samt rutiner för ingripanden skall kontinuerligt genomföras bland bostadsföretagens personal och andra som kommer i kontakt med hyresgäster.
- Förskola och skola har skyldighet att anmäla misstankar om att barn far illa till socialtjänsten. Anmälningsskyldigheten gäller även vid misstanke om barn som bevittnat våld.
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldraträffar på förskolorna.
- Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldrar, föräldrastödsutbildning i form av Komet för föräldrar med barn i åldern 3-11 år samt i åldern 13-18 år.
- Stadsdelsnämnden har samarbete med Brottsofferjouren, Stödcentrum för unga brottsoffer och medling samt kvinnojourer.

Önskad effekt

Minskad våldsbrottslighet i Skärholmen.

Minskade framtida problem hos utsatta barn.

Buskörning med moped

Problem

Hälften av Skärholmens befolkning tycker att buskörning med moped och motorcykel i bostadsområdet är ett stort problem. Det finns anledning att tro att många av dessa mopeder är stulna och/eller trimmade.

Mopedinventeringar genomförs kontinuerligt i Skärholmen med kontroller av motorcyklar och mopeder som påträffades i cykelrum, källare och på andra platser i fastighetsbeståndet. Övergivna motorcyklar och mopeder överlämnades till polisen. Resultatet är, enligt polisen och andra ögonvittnen, mycket goda och det buskördes betydligt mindre under sommaren 2008 än tidigare somrar.

Åtgärder

- Bostadsföretagen fortsätter att i samarbete med närpolisen vid samma tidpunkt varje vår genomföra mopedinventeringar.
- Stadsdelsnämnden sätter upp hinder för bilar och mopeder på gång- och cykelvägar.

Önskad effekt

Minskad buskörning med moped och motorcykel.

Minskad risk för trafikolyckor.

Färre mopedstölder.

Organisation för genomförande

En styrgrupp, som har ansvar för övervakning av genomförandet av åtgärderna, bildas. Styrgruppen ska bestå av representanter för stadsdelsförvaltningen, polisen, en privat fastighetsägare och en kommunal fastighetsägare. Ordförande är stadsdelsdirektören.

Uppföljning och utvärdering av åtgärdsplanen

Uppföljning av genomförda och planerade åtgärder sker på Skärholmens brottsförebyggande råds möten.

Åtgärdsplanen revideras varje år.

Svenska Bostäder kommer att följa upp åtgärdsplanen med en ny kartläggning 2010.

Åtgärdsplanen följs upp med en ny trygghetsmätning 2011.